

โครงการแก้มลิง

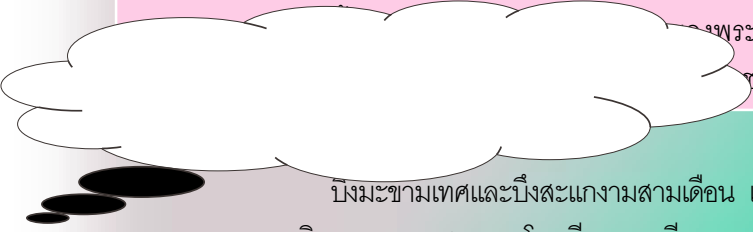
ปวีติ บุญยภรณ์*

 โครงการแก้มลิงเป็นโครงการที่อาศัยหลักทางธรรมชาติมาเป็นแนวทางปฏิบัติ ดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสถึงเรื่องนี้ไว้ว่า "ลิงโดยทั่วไป ถ้าเราส่งกล้วยให้ ลิงก็จะรีบปอกแล้วเอาเข้าปากไปเก็บไว้ที่แก้มลิง จะเอากลับไปไว้ที่กระพุ้งแก้มได้เกือบทั้งหัว โดยเอาไปไว้ที่แก้มก่อน แล้วจึงนำมาเคี้ยวบริโภคและกลืนเข้าไปภายหลัง"

ด้วยวิธีการเช่นนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงนำมาเป็นแนวคิดในการจัดการกับปัญหาน้ำท่วมกรุงเทพฯ และพื้นที่ใกล้เคียง โดยกำหนดให้มีการหาพื้นที่ว่างหรือแหล่งน้ำธรรมชาติ ที่สามารถรองรับและพักน้ำไว้ได้ในยามน้ำหลากก่อนที่จะค่อยๆ ระบายลงสู่แม่น้ำหรือทะเลในภายหลังเช่นเดียวกับที่ลิงเก็บตุนกล้วยไว้ในแก้มก่อนที่ค่อยๆ ออกมาเคี้ยวกินที่หลังนั่นเอง

จากหลักการนี้เอง ได้นำไปสู่โครงการแก้มลิงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยอาศัยวิธีการผันน้ำจากพื้นที่ตอนเหนือของกรุงเทพฯ ไหลลงมาตามคลองในแนวทิศเหนือและทิศใต้ มาเก็บกักและพักไว้ในคลองขนาดใหญ่บริเวณชายทะเล ซึ่งทำหน้าที่เป็นแก้มลิง เมื่อถึงเวลาน้ำลง ซึ่งเป็นเวลาที่ระดับน้ำในคลองสูงกว่าระดับน้ำทะเล ก็ให้เปิดประตูระบายน้ำที่ปากคลอง เพื่อให้น้ำไหลออกสู่ทะเลตามแรงโน้มถ่วงของโลก ในขณะที่เดียวกันก็ให้สูบน้ำออกอย่างช้าๆ เพื่อช่วยในการระบายน้ำท่วมจากพื้นที่ตอนบนไหลลง "แก้มลิง" ได้ตลอดเวลาและเมื่อเวลาน้ำขึ้นก็ให้ปิดประตูระบายน้ำปากคลองเสีย เพื่อไม่ให้น้ำไหลย้อนกลับเข้าสู่ "แก้มลิง" ซึ่งเป็นไปตามหลักการ "น้ำไหลทางเดียว"

ด้วยแนวพระราชดำรินี้ จึงมี "แก้มลิง" กระจายอยู่ในพื้นที่จุดอ่อนน้ำท่วมแทบทุกแห่งทั้ง "แก้มลิง" ที่กรุงเทพมหานครจัดขึ้น และประสานกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจอื่นๆ และยังมี "แก้มลิงเอกชน" ขนาดเล็กที่เกิดจากการร่วมกันอาสาของประชาชน โดยใช้แหล่งน้ำ เช่น บ่อพักน้ำในหมู่บ้านหรือบ้านเรือนของตนเก็บกักน้ำฝนไว้ระยะหนึ่ง ก่อนปล่อยออกสู่ระบบระบายน้ำสาธารณะในภายหลัง

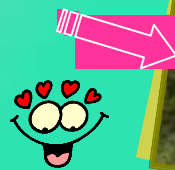
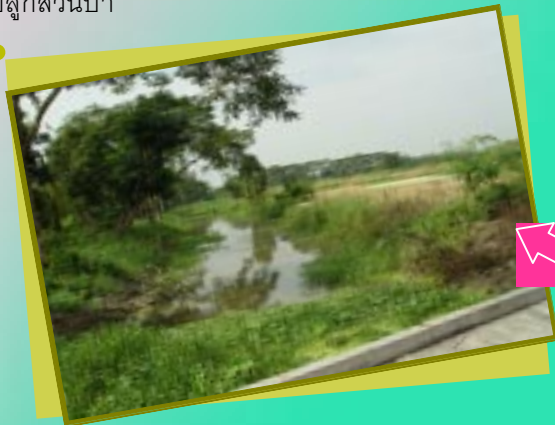

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณแก่ประชาชน ดำเนินโครงการแก้มลิงอย่างเป็นรูปธรรม ทำให้ปัญหาน้ำท่วมสามารถคลี่คลายไปได้

บึงมะขามเทศและบึงสะแกงามสามเดือน เป็นบึงสาธารณะประโยชน์ ตั้งอยู่ ซ.ประชาร่วมใจ 47 ถ.ประชาร่วมใจ แขวงทรายกองดิน เขตคลองสามวา โดยมีรายละเอียดของบึงทั้งสอง ดังนี้

บึงมะขามเทศ

มีเนื้อที่ประมาณ 54 ไร่ 3 งาน 85 ตร.ว. สภาพปัจจุบันมีการปลูกต้นไม้เป็นสวนป่าบางแห่งริมบึง ทำให้เหลือสภาพพื้นที่ที่เป็นบึงประมาณ 31 ไร่ ส่วนที่เหลือเป็นคันดินรอบบึงและปลูกสวนป่า

บึงสะแกงามสามเดือน

มีเนื้อที่ตามทะเบียนที่สาธารณะประมาณ 87 ไร่ แต่จากการรังวัดได้เนื้อที่ประมาณ 66 ไร่ 3 งาน 53 ตร.ว. ปัจจุบันเรื่องอยู่ระหว่างขั้นตอนการออกหนังสือสำคัญที่หลวง สภาพปัจจุบันเป็นที่ลุ่มว่างเปล่า มีประชาชนเลี้ยงปลาในบึง

* วิศวกรโยธา 7 วช. กลุ่มงานบริหารโครงการ กองพัฒนาระบบหลัก

บึงทั้งสองแห่งมีลำรางสาธารณะเชื่อมติดต่อกัน แต่ลำรางดังกล่าวมีสภาพตื้นเขินและบึงทั้งสองบึง มีคลองสาธารณะเชื่อมต่อบึงกับคลองแสนแสบได้แก่ คลองพระราชดำริ 2 คลองโตะเจริญ คลองเกาะขุนเณร บึงทั้งสองแห่งจึงมีความเหมาะสมที่จะนำน้ำจากพื้นที่ตอนบนจากคลองแยกคลองหกวาสายล่าง และนำน้ำจากคลองแสนแสบเข้ามาเก็บกักไว้ในบึงกรณีน้ำในคลองแสนแสบและคลองจากพื้นที่ตอนบนมีระดับสูง และเมื่อระดับน้ำในคลองภายนอกบึงมีระดับต่ำจึงระบายน้ำจากบึงลงสู่คลองสาธารณะภายนอก ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในบริเวณพื้นที่รอบบึงในเขตคลองสามวาและเขตหนองจอกได้

วัตถุประสงค์

สำนักการระบายน้ำจะดำเนินการพัฒนาโดยการขุดลอกบึงมะขามเทศ บึงสะแกงามสามเดือน และคลองเชื่อมต่างๆ ให้เป็นพื้นที่แก้มลิง เพื่อรองรับน้ำในฤดูน้ำหลาก เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ด้านตะวันออกของกรุงเทพมหานครนอกคันกั้นน้ำ และเพื่อนำน้ำมาใช้ในฤดูแล้ง โดยการขุดลอกคลองเชื่อมต่างๆ ให้ไหลเชื่อมถึงกันรวมทั้งก่อสร้างอาคารบังคับน้ำเช่น ทำนบ ประตูระบายน้ำ และสถานีสูบน้ำ เพื่อควบคุมระดับน้ำในพื้นที่แก้มลิงดังกล่าว

รายละเอียดการดำเนินการ

สำนักการระบายน้ำจะดำเนินการก่อสร้างแก้มลิง บึงมะขามเทศ บึงสะแกงามสามเดือน และคลองเชื่อมต่างๆ เป็นพื้นที่แก้มลิงเพื่อป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร นอกคันกั้นน้ำพระราชดำริ โดยการขุดลอกบึงทั้ง 2 แห่ง และคลองเชื่อมต่างๆ และการก่อสร้างประตูระบายน้ำ ทำนบกั้นน้ำ พร้อมติดตั้งเครื่องสูบน้ำพร้อมอุปกรณ์ เพื่อควบคุมระดับน้ำให้สามารถกักเก็บน้ำ ได้ทั้งสิ้น 300,000 ลบ.ม. ซึ่งจะดำเนินการในปี 2549 แล้วเสร็จปี 2550

ระยะเวลาดำเนินการ

งบประมาณปี 2550

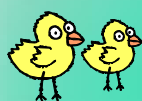
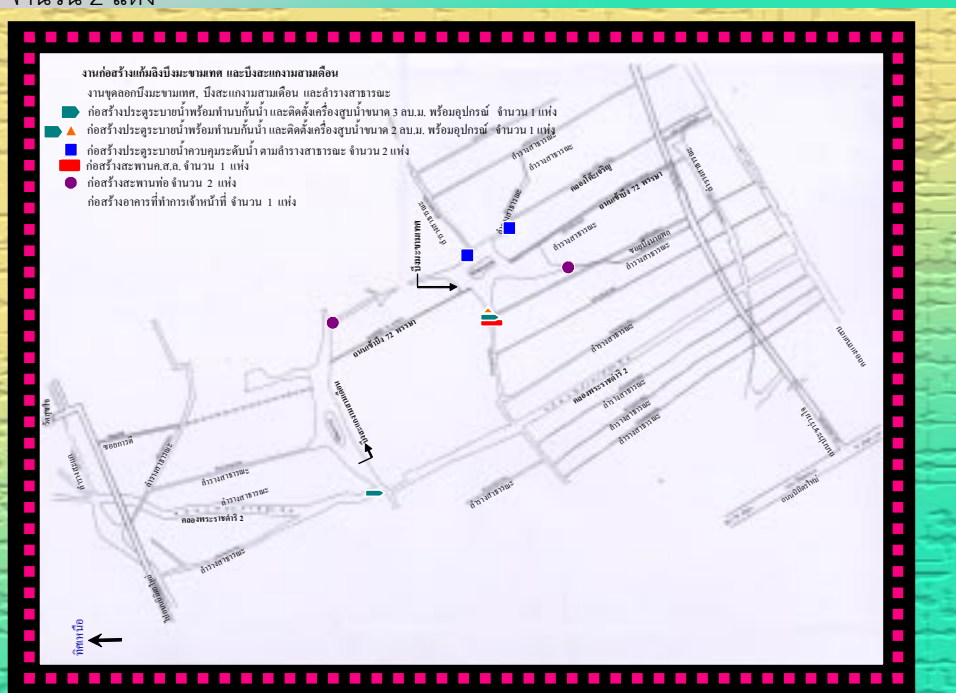
วงเงินงบประมาณ

รวมทั้งหมด 88,900,000.- บาท : บึงประมาณ 2550 จำนวน 88,900,000.-บาท

ปริมาณงาน

1. งานขุดลอกบึงมะขามเทศ, บึงสะแกงามสามเดือนและลำรางสาธารณะ
2. งานก่อสร้างประตูระบายน้ำพร้อมทำนบกั้นน้ำ และติดตั้งเครื่องสูบน้ำขนาด 3 ลบ.ม./วินาที พร้อมอุปกรณ์ จำนวน 1 แห่ง
3. ก่อสร้างประตูระบายน้ำพร้อมทำนบกั้นน้ำ และติดตั้งเครื่องสูบน้ำขนาด 2 ลบ.ม./วินาที พร้อมอุปกรณ์ จำนวน 1 แห่ง
4. ก่อสร้างประตูระบายน้ำควบคุมระดับน้ำ ตามลำรางสาธารณะ พร้อมอุปกรณ์ จำนวน 2 แห่ง
5. ก่อสร้างสะพาน ค.ส.ล. จำนวน 1 แห่ง
6. ก่อสร้างสะพานทอ จำนวน 2 แห่ง
7. ก่อสร้างอาคารที่ทำการเจ้าหน้าที่ จำนวน 1 แห่ง

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์	
ฟิสิกส์ 1(ภาคกลศาสตร์(	ฟิสิกส์ 1 (ความร้อน)
ฟิสิกส์ 2	กลศาสตร์เวกเตอร์
โลหะวิทยาฟิสิกส์	เอกสารคำสอนฟิสิกส์ 1
ฟิสิกส์ 2 (บรรยาย(	แก้ปัญหาฟิสิกส์ด้วยภาษา C
ฟิสิกส์พิศวง	สอนฟิสิกส์ผ่านทางอินเทอร์เน็ต
ทดสอบออนไลน์	วิดีโอการเรียนการสอน
หน้าแรกในอดีต	แผ่นใสการเรียนการสอน
เอกสารการสอน PDF	กิจกรรมการทดลองทางวิทยาศาสตร์
แบบฝึกหัดออนไลน์	สุดยอดสิ่งประดิษฐ์
การทดลองเสมือน	
บทความพิเศษ	ตารางธาตุไทย1) 2 (Eng)
พจนานุกรมฟิสิกส์	ลับสมองกับปัญหาฟิสิกส์
ธรรมชาติมหัศจรรย์	สูตรพื้นฐานฟิสิกส์
การทดลองมหัศจรรย์	ดาราศาสตร์ราชมงคล
แบบฝึกหัดกลาง	
แบบฝึกหัดโลหะวิทยา	แบบทดสอบ
ความรู้รอบตัวทั่วไป	อะไรเอ่ย ?
ทดสอบ)เกมเศรษฐี(	คติปริศนา
ข้อสอบเอนทรานซ์	เฉลยกลศาสตร์เวกเตอร์
คำศัพท์ประจำสัปดาห์	
ความรู้รอบตัว	
การประดิษฐ์ของโลก	ผู้ได้รับโนเบลสาขาฟิสิกส์
นักวิทยาศาสตร์เทศ	นักวิทยาศาสตร์ไทย
ดาราศาสตร์พิศวง	การทำงานของอุปกรณ์ทางฟิสิกส์
การทำงานของอุปกรณ์ต่าง ๆ	

 การเรียนรู้การสอนฟิสิกส์ 1 ผ่านทางอินเทอร์เน็ต 	
1. การวัด	2. เวกเตอร์
3. การเคลื่อนที่แบบหนึ่งมิติ	4. การเคลื่อนที่บนระนาบ
5. กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน	6. การประยุกต์กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน
7. งานและพลังงาน	8. การดลและโมเมนตัม
9. การหมุน	10. สมดุลของวัตถุแข็งเกร็ง
11. การเคลื่อนที่แบบคาบ	12. ความยืดหยุ่น
13. กลศาสตร์ของไหล	14. ปริมาณความร้อน และ กลไกการถ่ายโอนความร้อน
15. กฎข้อที่หนึ่งและสองของเทอร์โมไดนามิก	16. คุณสมบัติเชิงโมเลกุลของสสาร
17. คลื่น	18. การสั่น และคลื่นเสียง
 การเรียนรู้การสอนฟิสิกส์ 2 ผ่านทางอินเทอร์เน็ต 	
1. ไฟฟ้าสถิต	2. สนามไฟฟ้า
3. ความกว้างของสายฟ้า	4. ตัวเก็บประจุและการต่อตัวต้านทาน
5. ศักย์ไฟฟ้า	6. กระแสไฟฟ้า
7. สนามแม่เหล็ก	8. การเหนี่ยวนำ
9. ไฟฟ้ากระแสสลับ	10. ทรานซิสเตอร์
11. สนามแม่เหล็กไฟฟ้าและเสาอากาศ	12. แสงและการมองเห็น
13. ทฤษฎีสัมพัทธภาพ	14. กลศาสตร์ควอนตัม
15. โครงสร้างของอะตอม	16. นิวเคลียร์
 การเรียนรู้การสอนฟิสิกส์ทั่วไป ผ่านทางอินเทอร์เน็ต 	
1. จลศาสตร์ (kinematic)	2. จลพลศาสตร์ (kinetics)
3. งานและโมเมนตัม	4. ซิมเปิลฮาร์โมนิก คลื่น และเสียง
5. ของไหลกับความร้อน	6. ไฟฟ้าสถิตกับกระแสไฟฟ้า
7. แม่เหล็กไฟฟ้า	8. คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้ากับแสง
9. ทฤษฎีสัมพัทธภาพ อะตอม และนิวเคลียร์	

